

શ્રી નવીન

સરદારબા.

નાટક-ગાયનો.

“શ્રી દેશી નાટક સમાજ” માટે

રચનાર,

મરહુમ સાક્ષર શ્રી ડાહ્યાલાલ ધોળશાહ. ઝવેરી.

પ્રસિદ્ધ કરનાર,

ઝવેરી ચંદુલાલ દલસુખરામ ધોળશાહ.

—

અમદાવાદ

ડાયમંડ બુક્સિલી પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ.

સલા પોસના દરવાજો

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૬૪

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ સે.૨૬૧૨બા બા.૨૬બા

વિષય ૬ - : ૨-૪

સાકાર. ડાહ્યાભાઈ ધોળશાજી ઝવેરી
પ્રસિદ્ધ નાટકકાર, દેશીનાટકસમાજના માણેક.

શ્રી નવીન.

સરદારબા નાટકનાં ગાયનો.

શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકાર સચાલિત મહારાજાશ્રી.

શ્રી દેશી નાટક સમાજને માટે.

રચનાર,

સાક્ષર શ્રી ડાહ્યાભાઈ ઘોળશાજી. ઝવેરી.

પ્રસિદ્ધ કરનાર,

ઝવેરી. ચંદુલાલ દલસુખરામ ઘોળશાજી.

આવૃત્તિ ૭ મી.

વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગોપીરાઈ-સંગ્રહ
૭૬૬

(અંધ સ્વામિત્વના સર્વ હુકક કર્તાએ સ્વાધીન રાખ્યા છે માટે
કર્તાની રત્ન શિવાય કોઈએ છાપવું છપાવવું, વેચવું
વેચાવવું કે બજાવવું નહીં.)

અમદાવાદ,

“ ડાયમંડ જ્યુબીલી પ્રીટીંગ ” પ્રેસમાં
દેવીદાસ છગનલાલ પરીએ છાપ્યાં.

સવંત ૧૯૫૯—સને ૧૯૦૩

કીમ્મત રૂ. ૦-૨-૦ (બે આના.)

શ્રી દેશી નાટક સમાજના મરહુમ માલેક સાક્ષર
શ્રી હાલ્દાભાઈ ઘોળશાજી ઝવેરીએ પોતાની
મરણ ઘડીએ બનાવેલા ભજનો.

જન્મ સંવત ૧૯૨૩ ફાગણ વદ ૧૪.

મરણ સંવત ૧૯૫૮ ના ચૈત્ર વદ ૮.

૧

પ્રભુ હું જેવો તેવો પણ તહારો, મને રંકને પાર ઉતારો—નાથ હું.
જોગ ધ્યાનને જપ તપ તિરથ, નાથ નથીરે નીપજતા;
મનડુ પાપી મારે કુદકા, ભગવત તુજને ભજતાં—નાથ હું.
મધ્ય દરિયે જીવ મરછ મુઝાણો, તૃણાને નથી તજતો;
સામુ જાળે કાળ ખડો પણ, નફ્ટ નથી કાંઈ સજતો—નાથ હું.
અંતરની દુઘ્ધાને વારે, તન મન વ્યાધી ટાળે;
દેવ દયા નિધિ નવીન પાપીને, આપ વિના કોણ તારે—નાથ.

૨

ઘોઠાં ખાય છે શીદને, હજી જગનાથને ભજને;
અવધ બહુ ભાસતી ચોછી, કરીશ નહિ છાતીરે પોચી—
ધન જન જોખન નારી નીરખી. ચોધારે નીર ઢાળેરે;
આંસુથી સાગર ભરતાં પણ, કોણ કાળને વારે—હજી જગનાથ.
ડા'પણ દરિયો વાત વિસામો, માણેક મીત્ર ક્યાં મળશે રે;
જલે જહાંનમમાં રાજ્ય જગતનું, વાત વિસામો નટળજે—હજી.
એકલડો જન્મ્યો છું જીવડા, જાવાનો એકલડો રે;
બધી બગાડીશ બાજી ભુંડા, ચિંતવતાં એકલડો—હજી જગના.

અંધુ બાંધવ દોસ્તો નોકર, છે પ'ખીનો મેળોરે,
 વધતાં ઘટતાં વાર ન લાગે, જેમ વરશ્યાનો બહેળો-હળુ જગ.
 કર મરદાઈ ચેતન જીવને, માયાથી કર અળગોરે;
 સ્વાર્થ વીણુ તારણમાં તત્પર. દીન અંધુને વળગો-હળુ જગ.
 પતિત પાવન અધમ ઉધારણુ, નવીન પાતકી ત્હારેરે,
 નાથ કૃપા કરી પાપ ઘાણીથી, પીલાતો ઉગારો-હળુ જગ૦

૩

ડા'પણુ ત્હાડું જાણ્યુંરે, ડાહ્યા, ડાહ્યો તું થા માં;
 જ્ઞાન સુધારસ મુકી આખર, માયા વિષ્ટા ચાહુમાં-ડા'પણુ૦
 રંગ રાગથી રીઝે ઘડીમાં, ઘડી વૈરાગે જીએ;
 તાણા તાણથી પાપી ચેતન, રઘવાયો તુ થા માં—ડા'પણુ૦
 ચેતન જાણે ચડું ગગનમાં, મન પકડી પટકે છે;
 ધીરે ધીરે સાધ સાધના, આખો લાડુ ખા માં—ડા'પણુ૦
 નવીન બાપડા નાથ ચરણુ ધર, આડો અવળો જામાં,
 દીનઅંધુમાં રાખ્ય લડસો, ખાલી ખાસડાં ખા માં—ડા'પણુ૦
 મનજી મીત્ર ઘડી માફ રાખ્યને, બાપ પગે પડો વિનવું;
 છોડય નાડયને હવે અનાડી, પાતક પારો પા માં—ડા'પણુ૦
 ધાન્ય ધરાને ધન જન રમણી, લલા લલાએ મુકીરે;
 તારી ગતિને તું લે મુધારી, જીવ ખીજમાં પરો માં—ડા'પણુ.
 અલખ નિરંજન ચિત્તધન સંગી, ચેતન આતમ રામીરે;
 પાપે ડુખી ગંગા મુકી, વૈતરણીમાં ન્હામાં—ડા'પણુ.

→નવીન←

શ્રી પરમાત્મને નમઃ
શ્રી નવીન “સરદારખા” નાટકનો ટુકડો સાર.

અંક ૧ લો.

મંગલાચરણ.

- પ્ર. ૧ લો—રાણીપુરના રાજા ખેમરાજની કુંવરી સરદારખા પોતાના ખે નાના ભાઈઓ સાથે માતાજીના દર્શન જંગલમાં કરવા આવેછે. પછીથી પ્રધાન આવી સમાચાર કહે છે કે આપણા ખેમાન ચંદ્રાવતીના કુમાર વૈરીસિંહ તેમના પિતરાઈ સામંતસિંહ સાથે દર્શન સાર આવનાર છે, માટે તમે જલદી દર્શન કરી જાઓ. પછી તેના ભાઈ મૂળરાજની સ્ત્રી રૂપાંદે ત્યાં આવેછે. હાસ્ય વિનોદ ગરબો સરદારખા ખે સાહેલીઓ સાથે પુલ વીણવા રહે છે. ગુજરાતનો સુખો રહેમતખાં પોતાના એક સરદાર રસુલખાં સાથે શિકાર સાર ત્યાં આવી ચઢે છે. સુખો સરદારખાને જોઈ અચંપામાં એકાએક સિંહ નીકળે છે. સરદારખા ચીસ પાડી ખેમાન ચમ પડે છે. સુખાની ગોળી ખાલી જાય છે. સિંહ સુખાની છાતી ઉપર ચઢી ખેસવાની તૈયારીમાં; એટલામાં એકાએક પુલ ઉપરથી વૈરીસિંહ બહાર કરી સિંહને મારે છે. સુખો ખેમાન ચમ પડે છે. રસુલખાં સુખાને ઉપડાવી લઈ જાય છે. સરદારખા તથા વૈરીસિંહનો દ્રષ્ટિરાગ પ્રથમ દર્શન.
- પ્ર. ૨ જો—બદધાનતના પિતરાઈ સામંતસિંહનું કાવતરું વૈરીસિંહને ઉઘું સમજાવી ચંદ્રાવતી મોકલી દેવાનું તદ્દખીર જીલ્લા કાગળથી પ્રધાનને બહેમમાં નાંખવો.
- પ્ર. ૩ ની—ધર્મ ઢોંગી ગુરૂ રાજકુમાર મૂળરાજ અને તેમના સ-

રખા દોસ્તો.

- પ્ર. ૪ થો—તારા નાયકા. રાજ્ય કુમારની ગમ્મત. પ્રધાનનું આવવું. ગુરૂનું ફરેલ રચી શરી જવું. પ્રધાન મુળરાજને સુખ્યાને તંબુએ મિજલસમાં લઇ જાય છે.
- પ્ર. ૫ મો—સરદારખા મેળવવાની ઇચ્છા રાખતો સુખો તેનો દોસ્ત રસુલ. મુળરાજને દારૂ પાઇ જુગારમાં જીતી તેની બહેન સરદારખાનો મેળાપ માગી લેવાની મસલત.
- પ્ર. ૬ ઠો—સુખ્યાને તંબુએ મિજલસ. વૈરીસિંહને સુખ્યાનો જીવ બચાવવા માટે ધનામ. ખેમરાજને કહી મુળરાજ તથા ગુરૂને રોકવા વૈરીસિંહ પ્રપંચથી રાજ્ય લેવા આવેલ છે એમ પ્રધાન સામંતસિંહનો કાગળ આપી ખેમરાજના મનમાં ઠસાવે છે. ઉસ્કેરાઈ વૈરીસિંહને શિક્ષા કરવા ખેમરાજનો ઠરાવ.
- પ્ર. ૭ મો—જુગાર મુળરાજનું હારવું. ગુરૂને લાલચ સરદારખાના મેળાપનો કાલ લઇ લેવો.
- પ્ર. ૮ મો—સરદાર કુંવરીના બગીચામાં વૈરીસિંહ છુપે વેશ બેસે તેનો મેળાપ. પ્રેમ જુદા પડતી વખતના રામ રામ. એકદમ ખેમરાજ આવી વૈરીસિંહને કેદ કરેછે. કુંવરીના કેદગઠ કાલાવાલા વૈરીસિંહ કેદમાં.
- પ્ર. ૯ મો—પ્રધાનનો પુત્ર ગોપાળ ગુરૂનો ચેલો તેની બી મણી કબ્જેડાંની કહાણી.
- પ્ર. ૧૦ મો—મુળરાજની બી રૂપાંદોનો સખી સાથે બહાલા સંબંધી વિચાર. મુળરાજ ઉધમાં સરદારખા સુખ્યાને મેળવવાનું બંદે છે. રૂપાંદોનો વિચાર મુળરાજનો બેદ. રૂપાંદોનો તિરસ્કાર સુખ્યાને

ફસાવવાવી રૂપાંદેની ગોઠવણુ.

પ્ર. ૧૧ મો—સુખો તથા તેનો દોસ્ત સરદારખાને મળવાની ઇતે-
જ્ઞરોમાં. રૂપાંદેની ચિઠી ખુરખા પહેરી સરદારખાના મે-
ળાપ સાર ખુશાલીમાં નિકળવું.

પ્ર. ૧૨ મો—મણી અને બદ્ધધ્યાનતનો વ્યભિચારી કુમાર મુળરાજ
વ્યભિચારીને શિક્ષા

પ્ર. ૧૩ મો—સુખા તથા તેના દોસ્તનું સપડાવું હતુમાનજીનો કેપ

પ્ર. ૧૪ મો—કચેરી ઇન્સાફ. સુખાને તથા મુળરાજને માણી. જતાં
જતાં વેર લેવાનો મુળરાજ તથા સુખાનો ઠરાવ. સરદાર-
ખાની વૈરીસિંહને છુટા કરવા માગણી વૈરીસિંહને છુટો
કરી દેશ નિકાલ. જતાં જતાં અપકાર બદલે ઉપકાર કરી
ખતાવવાની પ્રતિજ્ઞા. નાય.

અંક ૨ જો.

પ્ર. ૧ લો—સરદારખા તથા રૂપાંદે હરામી સામંતસિંહને સરદારખાનો
બહેમમાં નાખવાનો પ્રયત્ન દુષ્ટ દોસ્ત સામંત સરદારખાને
પ્રેમ જાહેર કરેછે કુંવરીનો તિરસ્કાર સામંતસિંહ ફેર-
વી વાળે છે. સતીના પતિ સંબંધી વિચાર.

પ્ર. ૨ જો—સુખાનો વિચાર મુળરાજ સાથે મસલત.

પ્ર. ૩ જો—ખેમરાજનો વિશ્વાસુ સિપાઇ અને મુળરાજ. રાત્રે રાજ્ય
બહેલમાં જઇ માખાપને ફસાવવાનું મુળરાજનું કાવતરું.
નિરાધાર નાના રાજ્ય બાળકોને બંધન.

પ્ર. ૪ થો—ગુરૂ અને ગોપાળીઓ; હાથ મારવાના કિસ્સાનો ઉપદેશ.

- પ્ર. ૫ મો— સરદાર રૂપાંદે દાસીઓ કેશરીયાં કરે છે. મુળરાજ અને રૂપાંદેનો વિવાહ, સતીનો ધર્મ માટે પતિ ઉપર ધા. મુળરાજ પુઠ ફેરવી નાસે છે. રૂપાંદેનો આત્મઘાત પ્રપંચથી મુળરાજ પોતાની બહેન સરદારખાને ફસાવે છે. સધળાંને કેદ કરી છાવણીમાં લઇ જાય છે.
- પ્ર. ૬ ઠો—સુખો મુળરાજને કેદ કરે છે. પાપીને પાપની પ્રથમ સજા.
- પ્ર. ૭ મો—સરદારખાથી સુખાની મુલાકાત સતીની ચતુરાર્ધ; યુક્તિથી ખશી જવું. નિરાશ થએલા સુખાનો ગુરસો મુળરાજ તથા રાજ રાણીને ધમકી રસુલના વચ્ચે પડવાથી સરદારખાને શોધી લાવવા મુળરાજને મોકલવો. ચાર માસની મુદત પછી ન લાવે તો સધળાને ગરદન મારવા,
- પ્ર. ૮ મો—સરદારખાની જીદાઇમાં પ્રેમ ધેસો વૈરીસિંહ સામંત સાથે શોધમાં નીકળેલા મુળરાજ અને સીપાઇઓ.
- પ્ર. ૯ મો—સરદાર જોગણુ સીપાઇઓના હાથમાં સપડાવું યુક્તિથી ખશી જવું. પાપીને પાપ ખાય છે.
- પ્ર. ૧૦ મો—મુળરાજ સરદારખાનો મેળાપ. મુળરાજનું સરદારખા નાક કાપે છે. વૈરીસિંહને સિદ્ધને વેશે સરદારખાનો મેળાપનો પાઠ અને ખેમરાજને બચાવવા સિદ્ધ સાથે વૈરીસિંહની ચઢાઇ.
- પ્ર. ૧૧ મો— સુખો અને કેદીઓ ગરદન મારવાની તૈયારી. કુંવરને ગરદન મારવો, સુખાનું મરણ. મુળરાજનું બાદશાહ પાસે દિલ્લી નાસવું. સિદ્ધની ઓળખાણ.

અંક ૩જો.

- પ્ર. ૧ ભો—મુરદ બાદશાહની કચેરીમાં રહેમતખાં સુખાના મોતની ખબર મુળરાજ આપે છે. મુળરાજને લશ્કર સાથે ચઢાઇ માટે બાદશાહ મોકલે છે.
- પ્ર. ૨ જો—સામંતસિંહનો ગુરૂ મારફતે સરદારખાને ફસાવવાનો વિચાર વૈરીસિંહનો બહેન.
- પ્ર. ૩ જો—સુખી સરદારખા ગુરૂ પ્રાયશ્ચિત વૈરીસિંહની ખાતરી અને સરદારખાને ગોળીથી મારતી. સામંતસિંહના પ્રપંચથી સરદારખાનું બચી જઇ બેભાન થઇ પડ્યું. મુળરાજ લશ્કર સાથે આવ્યાની ખબર વૈરીસિંહનું ચંદ્રાવતી ચાલ્યા જવું. સામંતસિંહને મુળરાજને કેદ કરે છે. સરદારખાને વેશ્યાને ત્યાં વેચી દે છે.
- પ્ર. ૪ થો—પ્રધાનના ઘરમાં થાપ મારવા પેઠેલ ગુરૂ ગોપાળીઓ ગુરૂને ડામ, હાથનાં કપડાં હૈયે વાગવાં દાગીનાની પેટી લઇ ગુરૂનું નાસી જવું.
- પ્ર. ૫ મો—મુળરાજ વૈરીસિંહ બહારે આવે છે. સામંતસિંહને બચાવે છે.
- પ્ર. ૬ ઠો વેશ્યાને ત્યાં સતી સરદારખા, ગુપ્ત વેષે વૈરીસિંહ. મનમાં પરસ્પર ઝોળખાણુ વેશ્યા પાસેથી કુંવરીને વૈરીસિંહ વેચાતી લે છે.
- પ્ર. ૭ મો—નાયક નાયકાની ઝોળખાણુ અને લગ્નના કોલ.
- પ્ર. ૮ મો—ગુરૂ તથા સામંતસિંહનું પોગળ.
- પ્ર. ૯ મો—કેદીઓને સજા. સરદારખા તથા વૈરીસિંહના લગ્ન. ખેમરાજ વૈરીસિંહને પાટણુની ગાદી આપે છે. છેવટનો આનંદ.

મુખ્ય પાત્રોનાં નામ.

ખેમરાજ	રાણીપુરનો રાજા.
મુળરાજ	તેનો પુત્ર.
વૈરીસિંહ	ચંદ્રાવતીનો રાજ્યકુમાર.
સામંતસિંહ	તેનો પિતરાઈ તથા દોસ્તદાર.
ગોપાળીઆ	ખેમરાજના પ્રધાનનો પુત્ર.
રહેમતખાં	ગુજરાતનો સુબો.
રમુલખાં	તેનો વિશ્વાસુ સરદાર.
ગુરૂ	મુળરાજનો ઢોંગી બિદા ગુરૂ.
સરદારખા	ખેમરાજની પુત્રી.
રૂપાંદે	સરદારખાની બાબી, મુળરાજનો સ્ત્રી.
મણી	ગોપાળીઆની સ્ત્રી.

બાદશાહ, પ્રધાન, સિપાઈઓ, દાસીઓ, વારાંગનાઓ
વિગેરે વિગેરે.

શ્રી પરમાત્મને નમઃ

શ્રી નવીન

સરદારબા નાટકનાં ગાયનો.

મંગળાચરણ.

સૂત્રધાર—કર ધારજે કૃપાળ બાળ સ્તવન સુણી પાસ મણી
દાસ આશ પૂરણ મણી શાન્તિનાથ મહાવીર
વીતરાગ મહા બાગ્ય—ધારજે
બીજમ ભવ બ્રાન્ત પાન્થ શાન્ત કરણ કાન્ત મણી
જીવ ઝાઝ ડબક ડુબતું મુનિવર ! લે ઉધારી—

(પડદામાં)

“જેની વેલી ખીલેલી પેલી ખડેની.”

નટીઓ—મધુરિ કીરતી સતીની જગ છવાઈ છે છતી
વિમળ વાસ કસ્તુરીની (૨) વચનથી નથી—મધુ
સ્વારસી કાજ પ્રાણ આપી પામી અંતધામ
સત્ય વિજય ધ્વજ ઉડાડી કાઢી અમર નામ
તણખલાની તુલ્ય ગણ્યાં અમુલ્ય જે ધનામ
ધન્ય ધન્ય તે સતીને (૨) પદ હું પ્રણમતી—મધુ

૧

સરદારબા—કુંવરો—જેની વેલી ખીલેલી પેલી ખડેની
એની સરસ સુગંધી લેવા દેની—જેની

કે'ની બેની કુલડાં આ શા, અને પેલા પંખી તમાશા
 એતો રૂતુ રાજ તમાશા ભાઈ લલે બેની બેની
 હળી મળી ડાળીઓ કેવી, વળી વળી નીચી નમેલી
 બાજુ પ્રીતિ રસે ઝુકેલી અરસ પરસ માની લ્યોની
 —બેની૦—

૨

અરદારબા-સાહેલીઓ—ગાજે ગગન ઘરરર ગગન ઘરરર
 ઝળકે વીજળીઓ ઝરરર
 વરસે વરસાદ ઝરમર વરસાદ ઝરમર વિયોગીનાં ચિત
 ચરરર
 બીની બાળા હાય અરરર, સ્વામી સોડે પેસે સરરર
 —ગાજે૦

હરીયાળી ભૂમિ ભલી હરીયાળાં વળી વજ્ર
 હરીયાળું સંભોગમાં
 અરે વિરહે ઉઠે અગત્યરે સજની મદન પીડા કયાં કહીયે૦
 બાળા રહીયેરે મનમાં મુઝાઈરે સજની—
 નદીઓ ખરરર નાસતી, સાગર સ્વામી પાસ
 મોર મયુરીને મળે—ચટપટ લાગેરે આવે સમે લોગી
 લેટવારે
 માતાજી મહેર બે કરે કુમારી કોડે કરગરે—મન્થો
 મદન મહાવીર
 મદન મહાવીર—થઈએ માતાજી અમે થરરર—થઈએ
 થરરર અરે અરરર—ગાજે૦

૩

સાહેલી—જેજે હો અલી ઘેલી કળી મળી લોગી ભુંડી ડળી જા
 રસની રસીલી થતાં લુટા લુટ આ બહાલી વિસરી જા
 પ્રેમની ખ્યાલિને સાહેલી આલીને જેજેહોં જેજેહોં જેજે
 આબહાલી વીસરીજા

બહાલાનાં વેણુ રસીલાં નેણુ, બભુતિ નાંખશે ખેન
 બભુતિ ઘેન ભુલાવે ચેન, જોગનની શી તરફેણુ;
 રસીલા સજેડે, મહાલો બલે કોડે, બકે નહાને મોંડે,
 મોહું શું મચકોડે.

સરદાર—પ્રેમ બગીચે ભમતી ભમરી, લેતી ગુલાબ કેતકી લહેર
 ઘડીક ગુલાબે ઘડીક કેવડે ચતુરાઈથી રસ લે ચામેર;
 તોએ ગુલાબ, એનો નવાબ
 હોં બા હોં, આલ્યો ત્યારે હોય જેજે હોં—

વૈરીસિંહ—

૪

વાહરે વિધાતા ધન્ય છે ધન્ય છે (૨) કેવો ઘડ્યો આકાર
 લાવીને મૂક્યો એકે ઠેકાણે સર્વ રતનનો સાર—વાહરે
 જોઈ જોઈને મોહી રહ્યો છું—વાહરે—

ચાતુર નેન તેજ પોખરાજ, આહા હોઠ લાલરે પ્રવાલ;
 ચકચકીત આ હીરાકણી કે દાંત કે મોતીની માળ.

ધન્યરે કાયા કનક માહિ આવાં રતન જડનાર,
 પૂરો ભાગ્યશાળી છે ભોગવનાર—વાહરે

સરદારખા—

૫

શાણા ગજબ બરયું જાડુ આ શરીરમાં

તાકી અજબ મારયું તીરજો—સાહ્યા
 બાળા કરીને પડી પાછી પ્રીત જુદ્ધમાં—શાણાં
 કકળાટ કોયલડી કરે શું ના ગમે તું આજરે
 સાકર સમા પ્રિય વેણુ છે તે શુદ્ધ સંગીત સાજરે
 અળકે છે અંખાએલ જો આ ચંદ્રરે આકાશમાં
 હુતો રમુછું રે રસીલા રસીક નેણુ પ્રકાશમાં
 હાલા અજબ વસી મોહિની આ નેણુમાં
 વાલમ વીણા તમારા વેણુ જો—સાહ્યા
 રસીઆ આ રંગ બધા પ્રેમના પ્રસંગના—શાણાં

ગુરુ—

૬

તુંહી તુંહી તુંહી તુંહી રામ નામ એક તુંહી તુંહી હે રામ
 મદ્દત મલીલા, ગોરી ગોરી ગોરી; મદ્દતમાં લોક ગુલામ
 હાથમાં માળા ને મૃગછાલા ટીલા ટપકાં હાહાહા—તુંહી
 ભુખીયો દુઃખીયો કોઈ નમેતો સીતારામ ચલ સીતારામ
 હઠ સીતારામ
 અમીર તવંગર આવી નમે તો સીતારામ જય સીતારામ
 જી સીતારામ
 નાણુક નાજની નમન કરે તો નારાયણ ચલ નારાયણ હું
 નારાયણ
 કાળી કોઈ કદરૂખી નમે તો નારાયણ ચલ નારાયણ
 ધ્રુત નારાયણ

હર ઘડી હરહર ખીસ્માં ભરભર વા'રે ગુરુ ગુરુ રાખ
આહાહા-તુંહી—

મુળરાજ—ગુરુ—

૭

જનમી જગમાં જેણે નવ કીધું પ્રેમ મદીરા પાન
ગોરી ગભરુ સુંદર દીલખરના ગાને નહિં ગુલતાન
જનમ્યો તથાપિ નવ જનમ્યો, સમજી દ્યો તે હેવાન
ખડાદુર ખંકા કરતા ડંકા જે મોજી મસ્તાન-જનમી૦
ભરભર પીયાલા પી લીયો ઉડાવો રાગ રંગ
દિલખરની સાથ બાથ બીડી ખેલો રંગ જંગ-હાં
ગુલતાન ગાન તાનમાં ભરપુર ભાગ્યવંત
અજબ રંગ અજબ રંગ રંગ રંગ રંગ-વાહ૦—

તારા—

૮

બલે આયે હુબુર મોરે આંગનમે
ખેલો મોરે રંગીલે યહુ ગુલશનમે-બલે૦—
સેજ ખીછાંઈ કુલોંડી મોહન, ગજરા પેનાઉ મુજરા દ્યો સાજન
આવો ખીઠાઉ નેનનમે-બલે૦—

તારા—

૯

હાંરે મોરી લાગી સજનસે લગનવા
હો લગનવા, રે લગનવા-હાંરે૦
દીયો દિલદાર તોહે સારો જોખનવા,
વાહ વાહજી વાહ વાહજી વાહ વાહજી વાહ—હાંરે૦
સમાલો નેનન અયે મોરે સાજન !

લાચાર મેં લાચાર મેં લાચાર હું લાલ

દિલદાર મેં દિલદાર મેં દિલદાર હું ચાર—હારેં

રહે મતખાં—

૧૦

લંબે લંબે ખાલોંપે કુરખાન જરો જાનો માલ

કાલે કાલે નેનોપે કુરખાન સલતનત કુરખાન

ગોરે ગોરે ચહેરેપર મેં વાડું તન ધન નિસાર

ચંદ્રખટ્ટની મરગાયની ખુલખુલસેં મેં હું બેજાર

કુરખાન હે કુરખાન હે જાન જરો માલ—લંબેં

વારાંગના—

૧૧

ખંસીવાલા આજે રે મારે દેશ

થારી સાંમરી સુરત ખ્યારો બેસ—ખંસીં

આવન આવન કહે ગયોજી કર ગયો કોલ અનેક

ગિણતારાં ગિણતારાં ઘસ ગઈ મોરી આંગરીયારી રેખ

સાંવરીઆ, રસીલા, સલુણા

પીયાપે જીયામેં કરું એ નીસાર

હુમતો જોગી પ્રેમ કેરે, પ્રેમ હુમારો દેશ

સુધ નહીં પાઈ પીચુકી, તખલીનો આ બેસ—થારી—ખંસીં

સરદાર—

૧૨

પ્રેમનો ખ્યાલો પીએ શુદ્ધસાન તેને રહે નહિં

અજબ નીશા નસે નસે અરે હાયરે ! બાપી રહી—પ્રેમનો

ખ્યાલો પીને મદમસ્તને અલમસ્ત કાયા આ થઈ

કરું નહિ દુનિઆ થકી રસિયાનો ટોપ ધરી રહી—પ્રેમ

ધુણી લગાવી કામની ને નાથ નિરંજન નામ સહી
 પ્યાલો પીને અલખ જગાવું, રસિકરસીલા તુંહી તુંહી-પ્રેમ
 સરદાર— ૧૩

અરે કોણ (૨) અરે કોણ તું છું ને ક્યાંથી આગ્યો
 આ વખતે ત્યા ચોર
 પદ્મી-નથી ચોર (૨) નથી ચોર તથાપિ ચોર પકડવા ત્યાગ્યો
 જ્ઞાન બકોર

સર—નામ પ્રકાશો કૃપા કરીને શબ્દથી કંઈ કંઈ થાય

વૈરી—ગુલાબનું વો નામ ગમે તે સુગંધીથી પરખાય

સર—(હિં કોણ મારા બહાલા. વૈરીસિંહ)

માફ માગુછું હે મન મોહન બુલમાં બોલી કાંક
 વૈરી—મદન રાજ્યમાં પ્રેમ કેદીની સઘળી તકસીર માફ
 સુંદરી (૨) સુંદરી બોયું મેં મદન બજારે સુંદર ચિત રતન
 દીલદાર બુઝ્યો મેં જાળવી રાખ્યું બહુ બહુ કરી જતન
 તે મન સાથે આ મન પણ હે રમણ કડં અરપણ—

સરદાર— ૧૪

જાઓ જાઓ બહેલા થાઓ રસીક સલુણા હવે રામરામ
 જરા જુઓ જુઓ જુઓ શાણી સલુણી એકવાર આમ
 રસીલી છબીલી રામ રામ-જાઓ

પ્રેમ કમળ માંહિ કરતો જામર આ ગુંજર
 હાયરે વિયોગ હાથી કરતો નિરાધાર
 પ્રેમ રતન સોંપી કડં શિકકો સલુણી નામ

સરદાર—જાળવશે જગત પિતા પણ હું છું ચોકીદાર

વૈરી—(હ્યો આ રતન ને આ શિકકો) રામ રામ

સર—રામ રામ.

૧૫

મણી—કોને કહીયે કનેડાની કહાણીરે

જેમ બળદ પીલાયે ઘાણીરે—કોને

લોક વગોવેને સાસુ સંતાપે

વળી પીયુઠો છે પામર પ્રાણીરે—કોને

હું જોખન રસ ઝુલતી, પણ જોડીની ખોડ

પીયુઠો રમે લખોટીએ કરતો દોડા દોડ

જગદીશ ! હવે ગભરાણીરે સ્હાય કરજો શ્રી સારંગપાણીરે

૧૬

રૂપાંદે—હાય લંપટ નફ્ટ પતિએ કરવા ધાર્યો કેર.

કરવા ધાર્યો કેર, જાણે વાળે વેર—હાય

જુગારે હાર્યો, દારૂ નિશાએ, કેર આ થાયે

થુ થુ જુગાર, લાખો ફિટકાર, શાણા ગમાર, અને લાચાર

નિશાથી હાય ! હજાર વાર

કદી જુગારીની ચારી ન કરીયે

દારૂડીયાની દોસ્તી તજીયે

જામશે છેવટ ઝેર-વાળશે મહોદુ વેર

૧૭

રમુલખાં—ચલો ચલો સુખા સાહેબ હાં જલદીસે ચલો

રહેમતમાં—ચલોજી ઇશકકે ખાતીર મીયાં સાહેબ ચલો.

કયા ઇશક હય અજબ ગજબ ગજબ ગજબ
અમીર યા ફકીર સબકો લગી હય ઉસકી અપટ
અયે પરવર દીગાર કયા ઇશકકા હયે માર
લીબાસ અમીરી છોડ લો એ ખુરખેકી મઝા

૧૮

૩ પાંદે-સરદારખા—

લેલે લુચ્યા લખાડ જોજો હીણા કંગાલ
તારા પાપે તને સપડાવ્યો
ખાડો ખોદે પડે તેમાં તેમાં તે નકકી
વાણી કાણીની માની લેવા પકકી
ધિકકાર તને કંગાળ ચંડાળ—લેલે૦

નાયનારીઓ—

૧૯

ખોલો જય જય (૩) બલિહારી શ્રી બંસી ધરની—ખોલો
લીલાચી લીલા ગીરધારી, ભક્તજનો ઉદ્ધારે
ચરણો રાધા રમણ તમારા, તારણ તરણ હમારે—ખો
રાખે કાયમ સદા નરવર, ગીરધર શ્રી નટવર
પ્રજના પાલક, છો દુખ ટાલક
નર લાયક, સુખ દાયક, જગ નાયક,
નીતિ ન્યાયે, રીતી રાહે. પાલે જગધર શ્રી નટવર—ખો૦

અંક બીજો.

૨૦

સરદાર-રૂપાંદે-દાસીઓ —

વેળા ફરતી છાંયડી સુખ દુઃખ આવે જાય
લીલા શ્રી જગદીશનીરે સુરખ ગોથાં ખાય—એતો ખેંચી મુઠ
વરતો સમયને વિચારીરે—હાં—સમય તણી બેની બલીહારી
કુંજે ખીલી કુસુમ કળી જે સાંજ પડે કરમાય
ચોઘડી ચળકી ચંદ્ર ગગનમાં ઝાંખો ઝટ થઈ જાય—એતો ખેંચી

૨૧

સરદાર—પ્રીતીનો ખ્યાલો ખોટો પછી જે વટલાવે
બહેતર તે હરામી જગમાં ન મ્હો બતલાવે—
એકવાર કહ્યા દિલદાર, પછી તે સદાના
સાકરના હીરા ગળ્યા ગળ્યા ન થવાના—પ્રીતિ
પટોળીએ ભાત પડી, પડી તેતો પડી પડી
સાચી પ્રીત સમજવી જેવી એક ચુંદડી
ફાટતાં બેહાલ થતાં ભાત દીસે ખડી ખડી
પતિવૃત્ત પટોળીએ પ્રીત ભાત તેવી પડી
કમબાત પતિવૃત્ત રત્ન અરેરે શુભાવે—ખેંચે

૨૨

બેમરાજ-રાણી—

દગો રમી દુબ્ધ ફસાવે શું આમ
અમુકનો ભુંદ દીલમાં નથી, મ્હોત તને સુકનાર અનેનથી

હુંયે હરિની છે હામ—દગો

ભાઈ તમારું અગાડયું શું કહોને, ન્યાય અન્યાય તો તોળા

બુઝોને

રાણી—સાચાનો સાદ્યક વિદ્ય વિનાયક છે જગ નાયક

ફહેમત—બળીઆના બે ભાગ બધે એ ન્યાયનો સાર તમામ—

બેમ—બળ દીધું છે રંક અચાવવા, નહિ નિરદોષીને તે મારવા

ફહેમત—ચલો કાકા રામ રામ—દગો

રજપુતાણીઓ—

૨૩

સત્યનો સહાયકાર શ્રી હરી થનાર

સત્યે પ્રાણ આપનાર છે અમર થનાર

ચાલો કરો યા હોમ, ખહેનો ઝટ યા હોમ

સત્યનો સદાય જય જય જય જય

રાજ્ય ભક્તિ તારનાર વિશ્વનો સરદાર

ભક્તિ પુણ્ય વેરનાર છે પ્રભુનો ચાર—ચાલો

૨૪

સરદાર—રૂપાંદે—

ના નહિ નહિ શીયળ રતન જીવ જતાં પણ ચુકાય ચુકાય

આપ દાદાની નિર્મળ નામના રાજ કુમારીથી બોળાય (૨)

રે જવાના ધનને જોબન, ને રેહેવાનું શીયળ રતન

જીવંતી જે કરે જતન, સતી તે સ્પષ્ટિમાં ધન્ય ધન્ય

નામ તેવી શુરવીર સતીના જીઓ જીગમાં પુણ્ય પુણ્ય

લોભ માંહિલપટાર્ધ તજે જે શીયળ તેકુલટા શુકાય શુકાયના-

સરદાર-૩ પાંદે

૨૫

થુ થુ જારેજા ચંડાળ અરે પાપીઆ કંગાળ
 અરે હીજડા હેવાન (૨) અરે હીજડા
 ગુમાવ્યું નુર ખાયલા, નથી નપુસક તુતો રજપુત પુત
 સિંહણુ તે કદી આવા કુતરા જણે—થુ થુ

સરદાર—કુવરો—

૨૬

હાય આગ્યો કઠણ કાળ કયાંથી, હાય ભાઈ (૨)
 રાજના થયા રંક રીખાઈ હાય ભાઈ (૨)
 કેવી કર્મ ગતી છે વિચિત્ર કીધા કેદી પવિત્ર માવિત્ર—હાં
 સુખ પાલમાં ફરતાં હતાં, સુતાં હતાં સુખ સેજમાં
 કેદી નશીબે હા કર્યા, ભુંડા ભીખારી વેશમાં—હાં

૨૭

રહેમતખાં—આવો મારી રંગીલી દીલદાર

સરદાર—વાહ મારા રસીલા સરદાર

રહેમતખાં—મહેબુબ તુછે મહારી મહોરદાર

સરદાર—આશ પૂરે મહારી શ્રી કીરતાર જગ સરદાર

રહેમતખાં—ખ્યારી જાન (૩)

પામ્યો પામ્યો પદમણી મજનું લયલી મસ્તાની

સફળ આ જીંદગાની આવોને

સરદાર—અધીરા થાઓછો શાને મન નહિ એમ માને

ઉતાવળે આંખા પાકે બેસોને—આવો

૨૮

રહેમતખાં—હુંદો હુંદો બદકાર નાબરકો
 હુંદ ફીરો તુમ સારી દુનીઆ
 કડું એસી ખ્વારી જારી જીઆરા ખુશહો
 આસમાન પાતાલ મિલા દઉ

આગ જરે તન ઝરરરર—હુંદો
 વાકી સુરતીઆં પાઉં સખ રાજ ગવાઉં
 વાકો દુલહન બનાઉ પ્રીત ખ્યારીસે લગાઉ
 વાકી શાનપે તન ધન હૈ નિસાર—હુંદો

૨૯

કુવરો—અમે પણ બાપુજી ક્ષત્રીના તન
 ધરમને કાળેજ છે આ જીવન
 ક્ષત્રીવટ સારે જો આવે મરણ
 સમજીએ સ્વર્ગના સુખ શરણ

એમ—વાહ વાહ (૨) ક્ષત્રી તન

કુવરો—જલહીથી જીવ લે પાપી આ ઉભા જોઆ—અમે

૩૦

વૈરીસિંહ—અરે મળશે ક્યારે મળશે
 લોગી ભમરીને મળવાને તલશે—લોગી
 ભમરી લટકે જીવ આ ભટકે
 ભાગ્ય શું મારું આફળશે—હો ભાગ્ય. લોગી

કંચન વરણી એ મનહરણી
 સાકર દુધમાંડી ભળશે-હો સાકર-ભોગી૦
 રતિ રસવેલી વાવેલી ખેલી
 જોખન રૂતુએ શું ફળશે-હો જોખન-ભોગી૦

૩૧

વૈશિષ્ઠ--હાય હાયરે સરદાર વિણ સુન્યકાર સૌહાર્થ ગયું
 બેભાન જાતે થઈ ગયા, પણ ભાન પ્યારીનું રહ્યું
 મંગલ અને જંગલ બધું દુશ્મન અરેરે થઈ રહ્યું
 આ જીવ બહાલી વશ થતાં બસ બસ બધું આવી ગયું.
 લાગ્યો કલેજે પ્રેમ ઘા રીખાવતો તે રહી રહી
 પ્યારીથી પ્યાર બાંધતાં પુરી સજ થઈ રહી
 ચતુરા ચિત્ત મ્હાડે જો કર્યું છે
 ફીકર નહિં ઠીક અમારોએ પ્રભુ છે—ચતુરા૦
 વગર વાંકે વગર સમજે કફાધું
 અમારે શું કહે સૌ બેવફા તું—ચતુરા૦

૩૨

સરદાર—એક ફકત તારો છે આધારરે ફિરતાર મારે
 ભણુ સદા સચ્ચિદાનંદ મ્હાય તે તારે કે મારે—એ૦
 મરવું છે નક્કી માનવી ફેગટ પડોછો પાપમાં
 સમજુ થઈ શીદ ઉતરો સંસારના સંતાપમાં
 બાંધે હવામાં બાપડા પાપી બરફનાં માળીમાં

કાળનો ઉકળાટ થાતાં હાય વહેતાં ચાલીઆં
મારે તો શ્રી પ્રભુનું નામ છે સદા સાચું
પ્રભુ પ્રભુ તું ખરો ને અન્ય સર્વ છે કાચું—એક૦

સરદાર—

૩૩

મુરખ નર ખાલી ભૂત્રી (૨) ફોગટ ફાંફાં મારે—અરે
જેને રામ ઉગારે કહો જગતમાં કોણુ તેને મારે
પાપી નર મહોલે મહોલે (૨) પાણુ ચાર દીવસ

ચાલે—અરે

સારી નરસી કરણીનાં ફળ અહીં ને અહીં પ્રભુ આલે
દુરજન ઉંદર મન મહોલે (૨) ઝટ કાળ ખિલ્લી

ઝાલે—અરે

મનની મનમાં રહી જાય લટકતાં પામર વચગાળે
લગવલ ભડંસો જીવ તારે (૨) આ અસત્ય

સંસારે—અરે

૩૪

વૈરીસિંહ—

કોઈ મીલાવે પ્રાણુ આધાર(૨)આપું જેજે માગે આવારહો!
માનુ જનમો જનમ આભાર હો (૨)

વહેલી વેલી વેલી કહે અલખેલી કયાં

અહાહાહા કે'ને એ સાહેલી કયાં

ના ના ના ના અલ્યા આતો પાંદડા

ઝરે હાય હાય આતો ઠગાયા
 રસીલી રમણી જલદી મળને
 સલુણી સુઠરી સમને સમને મીલાવે૦

૩૫

સરદાર—પહેલાં ઉચારો દીલદાર નામ એકવાર શાણાસરદાર
 વૈરી—(એમ કે પહેલા બહાલીનું નામ બોલવું પડે કે ઉંદુ
 એતે બોલાય)

સર—હા એકાંતમાં બોલાય)

વૈરી—(હ) રસીલી રંગીલી સરદાર સરદાર જપુ' સરદાર
 (કેમ બોલ્યો કને જરાખર)

સર—(હાંહાં જરાખર હવે મનાવો)

વૈરી—માનો માનો મનહર માનુની

સર—ચાલો ચાલો ચિતહર ચાલોની

વૈરી—પ્રેમનો પોકાર સાંજળે સલુણી શુ'

સર—પ્રેમ બેઢ લેઢ જાણનાર મુનીછું;

(હાંહાં દ્યો ત્યારે આ તાળી જો જો સમજશે)

નહિ કે આ બાલી તાળી એતો પ્રેમનો કોલ)

વૈરી—(ત્યારે દ્યો અમારોએ કોલ)

ભણ્યો ભણ્યો અહા પુરો પ્રેમ પાઠ

સર—(ભણ્યા)

વૈરી—(ભણ્યો)

સર—(પુરો)

વૈરી—(પુરે પુરો)

શાખાશ સિદ્ધજી બાણાવ્યો પ્રેમ ગ્રંથ—અરે વા' વા'રે વા
સર—ચાલો ચતુર આમ ચાલો પ્રેમ પંથ

વૈરી—હાં ચાલો રે હા—

રાજ-રાણી-કુંવરો— ૪૨

અમે નાથ પામર પ્રાણી, વખત વદાવે આવાણી
કરણી બહુ ભુંડી કરાણી, બધી લાજ તમારે હાથ,
નામ પ્રભુનું લીધું તો નથી—

શરમાઈ આવ્યા શરણુ

આ બાળરે કૃપાળ તારે જોળે

કિરતાર અમોને ઉધાર—

અંક ત્રીજો.

દરબારીઓ—

૪૩

કરો શુક દીલસે તુમ ખુદાએ દો જહાંનકા
સરતાજ એ કૌનો મકાન ઈજ્જતે સાનકા
શાહ હરેક પીરોજવાં સુલતાં રસેશાહમાં
મુરાદ દીલકી લાવે ઘર ખુદાએ મહેરબાં
ગાવો સખ મીલ મુખારક બાદીયાં
તુમ ગાનાં તુમ ગાનાં
સખ હિલ મિલ રંગ મચાનાં
વાહ વાહ વાહ વાહ વાહ વાહ

વારાંગનાઓ—

૪૪

આઈ ગુલશનમે' બાદે બહારી, ખીલે કલીયાં ડારી ડારી

સોસન હુએ પુર ફીળ

ભઈ બુઈ ચંપા ચંબેલી, ગુલદાવલી ગુલ અનાર,

શાદ હુએ શાદ હુએ

ગુલ ચોર ગુલ ગુલ સર્વએ, કુમરી દેખ કે ખાગો બહાર

હીલ મીલ બહેના માગો દોઆએ, અલ્લાહસે દીનરાત

શાહ હુમેશાં રહેશાદો ખુરમ દીન ઈદ શબ શબ બરાદ

મહેશીલ હુમેશાં શાદ, શાહકા અદુ બરબાદ

ગમ હોવે દીલસે આબાદ,

દાયમ કાયમ ચે જાહો હુશમત દોલતો હુકુમત

ગાઓ મુબારક બાદ-આઈ૦

સરદાર—

૪૫

દશા કરે તે કોઈ ન કરશે, મુરખ કરે અભિમાન

પ્રાણી બિચારું તુચ્છ મગતરું, કાળ કથા અણબણ

હું પદમાં મરઠાઈ મરે પણ, ધાર્યું કરે લગવાન-દશા૦

નિરધનીઆ પળમાં ધનવંતા, ધની થયા લાચાર

સદા સુખી કે સદા દુઃખી, નહિ કોઈ જગમાં રહેનાર

કુંપળ હુસ્તી પાન ખરતા તે પણ છે ખરનાર

સત્ય ટેક ખાતર જે સ્કેશે આકૃત અપરંપાર

નામ અમર રાખે તે જુગ જુગ જનમ્યું તેજ જનાર

નાહક આકીને છોડે નીચ જન, સત સહાયક કિરતાર

૪૬

વૈરીસિંહ—બસકર બસકર બસકર

સરદાર—હું તો નથી ગુન્હેગાર અરે નાથ—બસકર૦

વૈશિંહ—નાદાન વ્યભીચારીણી, રંડા દુરાચરણી
મને ગમાર માની ઠગાઈ ચલાવી જાણી

સરદાર—ભગવત તારો આધાર
સાચાને તું સહાયકાર—અરે નાથ૦—બસકર

ગુરુ—ગોપાલ— ૪૭

હાય હાય સંત્યાનાશ જાળે
લ્યા મૂરખા મુજને દીધો ડામ
શાહી લાવો કોઈ ઘી લાવો કોઈ
હાય હાય કાઠી નાજ્યું કામ

ગુરુ—ગુરુ—હા લ્યા—હા ચુપ ચુપ૦

ઝટ પેટી લઈ જાવો ગુરુ

લાવ્ય લાવ્ય ચાલ્યો જો હું આમ

રૂએ ચોરની મા કોઠીમાં જો જો ભાઈ તે આતું નામ

વૈશિંહ— ૪૮

પ્રીતિનાં પંથનો અથ ગુણેલો, કોણુ લેદુ બહુનાર
જ્યાં જ્યાં જોઈએ ત્યાં આજ સમામાં સ્વાર્થની મારામાર
ગુલાબ ગોટા ચુંટવા ચાલ્યો, માળી કોક ગમાર
કાંટાનો ગાંઠડો ખાંધીને લાવ્યો, ખુડથળ તે ખેસુમાર
પ્રીતિની પુષ્પની મીઠી મઝા ખુવે એમ ઘણાક ગમાર
એક વખત બની વિશ્વાસ ઘાતી, પોતે બને હુશિયાર
ખાય ખવાડે હેતથી દે તન ધનને પ્રાણ
સાચો મિત્રજ આ સમે લાખે એક સુજાણ
સંસાર વગડે સન્મિત્ર ભોંમીત્રો, સોંપજો શ્રી કિરતાર—

૪૯

સરદાર—ભણ લે ભાવથી ભુંડા પ્રભુ પ્યારા

સગાને સોજતી તહારાં થશે ન્યાસ-ભભલે
 જગતની જળમાં કુલે ફસાઈને
 તપાસી જોને તું-તારાં કરમ કાળાં-ભભલે
 હવેલી મ્હોલને માળા ધરયાં રહેશે
 અપાટે જમડા જ્યાં ત્યાં સગાં ંહાલાં—ભભલે

૫૦

સરદાર—ભાવે એકભગવતભભલે, ડરીએ દીલ દુરજનથી ભાવે
 અંતર જામી પામી જગ સ્વામી
 જોઈ જોઈ પગ ધરીએ ડરીએ-ભાવે
 માગીને શું માગીએ, કાળ ખલકને ખાવ
 શ્રી જગદીશ્વર ચરણની સાથે ઇચ્છુ રહાય
 શીદ બદનામી ફેગટ લઈએ
 આજ કાલ પણ મરીયે તરીયે
 કાયમ લવ જળથી—ભાવે

૫૧

સરદાર—જાગી લોગી જીવડા ભગવતનું ભજન કરી લે-
 ભુંડા ભમે છે ભુલીને શીદ જમણમાં—જાગી
 ધન જાય જોખન જાય, જીવતર જાય જાય જાય
 સુખ સાંસામાં ભુલે આશામાં ફસે ફાસામાં
 માફ માફ કરે તેમાં તારૂં નથી તલભાર-ભુંડા

૫૨

તારા—નહિ આવું કાનરે (૨) મારે ઘેર શામળીએ મેમાન છે
 શોના રૂપાનું માફ ખેડલુંરે, ંહાલા પાણી ભરવામાં માફ
 ધ્યાન છે—

રંગ રસ પ્યાલો લાલા પીતારે જાને દોસ્તીની બહાલા
આ દુકાન છે.—

૫૩

સરદાર—જાણું છું એક ગાણું ભગવતનું ભજન
ઉડી જશે હંસારે કાલે—એક—જાણું
પામર પ્રાણી સુધ બુધ આણી
ભાવે જાને ભગવાન—ઉડી—જાણું

૫૪

તારા—જે મધુરી માલતી જરી વાતમાં વઢી, લાલથી લઢી
બધા—અરે વાહ વાહ વાહ
સર—નકટાને, શું કહીયે, દુર રહીયે.
બધા—આહાહાહા
તારા—અરે ઘેલી રે ઘેલી બ્રમણામાં તું બુલેલી મેલી મનની બનેલી
સર—જા જા જા

બળ્યું આ શું, કિયાં નાસું ગળું ફાંસું
તારા—હાંહાં અલખેલી કાયા કંચનની વેલી
સર—અરે ભગવત તું છું અબજાનો ખેલી—
જુઓ સલુણી સુજાત, મુકો મરવાની વાત
લ્યો લ્યો માનો માનો માનો
સર—જા જા જા

૫૫

સર—વૈરી-ચાલો રસીલા, છુટયા છબીલા, પ્રભુની લીલા,
વાહરે વાહ વા
રસીલી બાળા, સદગુણી શાળા, મોતીની માળા, વાહ
અનાયાસે મળી ગયા કેવા સજ્જન—અરે એતો ફળ્યું
ભગવતનું ભજન.

સજન તમારું હવે શરણુ
 મોહિની તહે કીધું મનહરણુ
 એમ નકકી—રસીલી૦
 મગન મગન મન લગન લલના લાગી
 અરપણુ તન ધન રમણી મણી સુભાગી
 તમારો પૂરો આભાર પ્રેમદા પ્રભુનો પાડ—
 વાહ શાખાશ—ચાલો૦

૫૬

વૈરી-હો ચાલો ધીરે ધીરે ધીરે ચાલો સુંદરીરે
 નાનુક કાયા કામની, ઓ ગોરી મુખ કમળ કરમાયે—ચાલો૦
 ગૌર ગુલાબી મુખડું હો જાણે પરશેવાને કાંટે ઘેરું
 શ્વાસ સુગંધી ચાલતો, હો જાણે રસીઓ રંગે વધાવે

૫૭

સર-વૈરી—પ્રીતીનું પાન કરશું સલુણા પતિ સાથે
 હજારો વાતે રહેશું સલુણીની સંગાથે
 રસિક રસિલી ! પાઉં હાથે—પ્રીતી૦
 બહાલાની વાણી સુણી દીવાની
 આ જીંદગાની સોંપું સદાની
 વચન મોહન ધરું માથે—પ્રીતિ૦
 દીન દીવાળી હું ભાગ્યશાળી
 રે લટકાળી રામા રસાળી
 જડીયું રતન જતાં વાટે—પ્રીતિ.

૫૮

સર-વૈરી—ચાલો સૂબાણુ આજે છે રંગની રેલ
 રાસલા પ્રાણુ સાથે કરું સુખ શહેલ
 પ્રાણુ પ્રિયા ઉપકાર તમારો

શ્રીહરિ સાચાને સ્હાય થનારે
 દેશુ' શૃંગાર બગીચે બહાર પ્રાણુ આધાર
 નયન માર કામ કટાર હૈયાના હાર
 પ્રાણુ પ્રિયા અરે વાહ વાહરે વાહ—

૫૯
 વૈરી—મોઢે મિહુ' મિહુ' બોલી ખાચે પુઠે ફેલી ફેલી
 આવા નાદાન ચંડાળ
 ભોળા જનોને ભમાવે અને સાચાને સતાવે
 આવા કમજાત કંગાળ
 રે કુટીલ કુજાત, તે' બોળી પેઢી સાત
 તને થુ થુ થુ—મોઢે
 ભડસે' સોંપેલું શિર વાઢનાર વ્યંઢળ
 તને છે ધિક્કાર—થુ થુ ધિક્કાર
 આ ભવમાં થઈ મ્હોત સજા
 પરભવમાં શુ' કિરતાર કરનાર—

૬૦

બધા—થયો વિજય વિજય નેકી ટેકી વિજય
 વાહ વાહ—ગાઓ હળી મળી સખીઓ.
 પ્રેમી પંથ, પામી કંથ, શુદ્ધ સંત ભાવથી
 વિપત્તિ ખાડીને વટાવી, નેકી ટેકી નાવથી
 સતીને ધન્ય, દીઠોઆ દીન, મગન મન.

બહિર પાપર.

નીચે લખેલાં પુસ્તકો શ્રી દેશી નાટક સમાજનો મુખ્ય
જ્યાં હોય ત્યાંથી અથવા અમદાવાદ તળપદમાં પચિસકલા ખાતે
મળશે. માટે જોઈએ રાફેખને જોઈતા હોય તો જ એ દેશી
કીમતથી મંગળી લેવાં. વેલુપેટેજીઅલ અથવા ને. ટી. કે. વ.
રાખવામાં આવશે નહિ.

રૂ. આ. ૧

૧ સતી સંયુક્તા નાટકનાં ગાયનો. (આવૃત્તી પાંચમી)	૦-૨-૦
૨ સગીત લીલાવતી નાટકનાં ગાયનો. „ પાંચમી)	૦-૨-૦
૩ પુત્રિ લાલાવતી નાટકનાં ગાયનો. „ છઠી)	૦-૨-૦
૪ સતી પાર્વતી નાટકનાં ગાયનો. „ સેતી)	૦-૨-૦
૫ અનુમતી નાટકના ગાયનો. „ દસમી)	૦-૨-૦
૬ રામ વિષોગ નાટકના ગાયનો. „ બેઠી)	૦-૨-૦
૭ મુનીસી રામ પ્રલેશન નાટકનાં ગાયનો. „ બેઠી)	૦-૨-૦
૮ બોહરકુમાર નાટકનાં ગાયનો. „ સાતમી)	૦-૨-૦
૯ સરસ્વતી નાટકના ગાયનો. „ અગમી)	૦-૨-૦
૧૦ કિનારેવતી નાટકનાં ગાયનો. „ પાંચમી)	૦-૨-૦
૧૧ વીર્યવતી નાટકનાં ગાયનો. „ „)	૦-૨-૦
૧૨ વિજયા વિજય નાટકનાં ગાયનો. „ બેઠી)	૦-૨-૦
૧૩ મહા મંજરી નાટકનાં ગાયનો. „ સેતી)	૦-૨-૦
૧૪ કિન્નર નાટકના ગાયનો. „ (૭મી)	૦-૨-૦

અવેરો અંદુ મ ન દલસુ ખરાય કાળસાગર.

શ્રી દેશી નાટક સમાજના માલિક

પ્રસિદ્ધ કલાકાર,

ડૉ. અમદાવાદ ડેશીનાદાની ખાતે.

